

Adreswijziging secretariaat

Op 12 november 1977 werd Lidy Otto benoemd tot secretaris van de VON. Het adres van het *secretariaat* (voorheen J.M. Kemperstraat 13, Utrecht) is daarmee veranderd. Het luidt nu:
Lidy Otto
Walraven van Hallhof 24
Soest
tel. 02155-16390.

Amendementen op de Beleidsnota 1978/1979

(Zie de aankondiging van een extra ledenvergadering over deze amendementen voorin deze *Moer!*)

De beleidsnota is gepubliceerd in *Moer* 1977: 5, met als titel 'Over de VON zelf'. De hieronder aangeduide paragrafen zijn daar te vinden.

1. Inleiding

Het laatste woord van de zesde regel is een zetfout. 'Behoefte' moet zijn: 'belofte'.
Na '... uitwerking' in de zevende regel moet de volgende zin worden tussengevoegd:
'Dit deel van de beleidsnota kan nooit definitief zijn, in die zin dat voortaan geen discussie meer nodig of mogelijk is over de onderwijsvisie van de VON; het bestuur wil enerzijds met het aanbieden van deze uitgangspunten een blijvende discussie stimuleren, terwijl het anderzijds aanzetten

geeft tot uitvoering van het concrete verenigingswerk.

het bestuur

2. Par. 1.1 (onderwijsdoelen)

Invoegen vóór de laatste alinea:

'Tevens streeft de VON naar externe democratisering van het onderwijs: deelname aan voortgezet en hoger onderwijs door een ieder die daarvoor voldoende capaciteiten heeft.'
(Eventueel kan hierbij de overweging gegeven worden: 'Kwalitatief goed en langdurig onderwijs is zowel van belang voor ieders persoonlijke ontwikkeling als voor de maatschappelijke vooruitgang', maar dit kan ook verder uitgewerkt worden in de standpuntennota 'Maatschappijvisie van de VON', waarvoor een werkgroep is opgericht.)

Simone Walvisch

3. Par. 1.3 (moedertaalonderwijs in de lengte en in de breedte)

Laatste zin vervangen door:

'De integratie van taalonderwijs en onderwijs in andere vakken zal bijzondere aandacht krijgen.'

subgr. J. Kalff

4. Par. 1.4 (de rol van de leraar)

Toevoegen aan het slot:

'De VON wil bovendien de individuele leraar of groepen van leraren helpen, zicht te krijgen op en weerbaar te worden tegen belemmerende factoren binnen en buiten de school.'

subgr. S. Ophoff

5. Par. 2.0 (nieuw)

'Het bestuur stelt naar aanleiding van de beleidsnota een prioriteitenlijst op en vraagt hiervoor de goedkeuring van de ledenvergadering.'

subgr. S. Ophoff

6. Par. 2.2 (een duidelijker gezicht)

De veranderingen zijn recursieerd:

'Binnen de vereniging *moet* een dergelijke uitwerking aanleiding geven tot een nuttige discussie over de doelstellingen van (moedertaal-)onderwijs. Naar buiten toe *moeten* duidelijker standpunten worden ingenomen, *opdat werkers in het veld hun vernieuwingspogingen gesteund weten*. Ook over actuele zaken betreffende het moedertaalonderwijs *zal* het bestuur een standpunt kenbaar maken.'

subgr. S. Ophoff

7. *Par. 2.4 (speciaal aandacht schenken ...)*

Eerste drie zinnen vervangen door:

'De VON zal zich de komende jaren vooral inspannen voor groepen die relatief weinig onderwijs hebben genoten, of van dat onderwijs weinig hebben genoten; dat zullen voornamelijk mensen zijn die na een korte schoolloopbaan aan het arbeidsproces zijn gaan deelnemen. Met deze keuze begeeft de vereniging zich meer dan voorheen op de terreinen van educatie voor partieel-leerplichtigen en van tweede-kansonderwijs.'

Van par. 2.4 laatste vier woorden laten vervallen.

J. Kalff

8. *Par. 3.8 (contacten)*

De veranderingen zijn gecursiveerd:

'... met verenigingen en instanties waarmee samenwerking *nuttig* is. Belangrijk is zeer zeker het contact met *de onderwijsbureaus van de vakverenigingen*, de Nascholing Nederlands, en ...'

subgr. S. Ophoff

9. *Par. 4.0 (nieuw)*

'Het bestuur neemt op zich een evaluatie uit te werken van veldactiviteiten zoals: regionaliseringspoging, en kleuter/basisonderwijsactivering, zodat de leden uit het verloop van deze activiteiten kunnen leren.

Ook neemt het bestuur op zich marktonderzoek te doen naar de behoeften en mogelijkheden van nieuwe activiteiten, eventueel in combinatie met andere verenigingen. Dit zal ook leiden tot een stimuleren van een functioneren van de VON als thematische invullers van bijeenkomsten van andere onderwijsorganisaties.'

Veronica Scheffers

10. *Par. 4.2 (standpuntennota's)*

Invoeging is gecursiveerd:

'... de begrippen thematisch taalonderwijs, normale functionaliteit *en latitudinaliteit* ...'

subgr. J. Kalff

11. *Par. 4.3 (volwassenen-onderwijs)*

De wijziging is gecursiveerd:

'De VON zal proberen *inzicht te krijgen* in de stormachtige ontwikkeling ...'

K. Hennephof

12. *Par. 4.4 (onderwijs aan niet-Nederlandstalige kinderen)*

De wijziging is gecursiveerd:

'Het bestuur zal nagaan of er in VON-kringen *geïnteresseerden zijn* ...'

K. Hennephof

13. *Par. 4.5 (VON-boeken)*

De toevoeging is gecursiveerd:

'... een serie VON-boeken, *waarin onder meer aandacht besteed wordt aan vernieuwingsstrategieën*. Met de realisering ...'

subgr. S. Ophoff

14. *Par. 4.6 (nieuw)*

'Het bestuur zal nagaan of er in opleidingsinstituten voor onderwijsgevendend belangstelling bestaat voor het oprichten van een werkgroep voor niet-leraren-Nederlands.'

subgr. S. Ophoff

15. *Par. ? (nieuw)*

'De VON moet i.v.m. normale functionaliteit nagaan op wat voor wijze zij leerlingen bij haar werk kan betrekken. Een voorstel m.b.t. deze kwestie zal het bestuur voorleggen aan de ledenvergadering.'

Truus van den Heuvel

Uit de bestuursvergaderingen

NB Het bestuur vergadert maandelijks op een dinsdag van 18.00 tot 22.00 uur in Hotel Smits, Vredenburg 14, Utrecht. De vergaderingen staan altijd vermeld in de rubriek 'Agenda' van *Moer*. Daar vindt men ook een voorlopig overzicht van het vergaderprogramma. Bezoekers zijn hartelijk welkom. Wie van te voren belt of schrijft naar Hans Verweij, Beukenplein 16 III, Amsterdam, tel. 020-934705, krijgt de vergaderstukken thuisgestuurd.

Uit de notulen van de afgelopen maanden zijn hieronder een aantal belangrijke gesprekspunten kort samengevat.

*** Contacten**

Sinds de vorige jaargang heeft Ria Jaarsma de zorg voor vormgeving en productiebegeleiding van *Moer*. Er is veel waardering voor het goede werk dat zij voor ons tijdschrift doet. We waren dan ook blij in oktober de jaarlijkse overeenkomst met haar te kunnen verlengen.

De technische verzorging van *Moer* berust bij Vermande Zonen bv te IJmuiden. Het contract met deze drukker is in het najaar onder voorbehoud verlengd; het bleek op dat moment nog niet mogelijk tot overeenkomst te komen over een acceptabele prijsverhoging voor de nieuwe jaargang.

* *ACLOM*

Over de Advies Commissie Leerplanontwikkeling Moedertaalonderwijs is ook in de vorige *Moer*-aflevering al informatie verschenen. Toen is onder andere vermeld, dat van de zogenaamde 'velddeskundigen' er drie door de VON kunnen worden aangewezen. We hebben gedacht en gesproken over de door ons gewenste onderwijssectoren en tenslotte op 27 november in een brief aan de minister onze kandidaten voorgedragen. Behalve Truus van den Heuvel, die nog tot voorjaar 1979 dit werk wil blijven doen, wijzen we daarbij door ons gevraagde deskundigen aan uit het kleuter- en basisonderwijs en uit het lager beroepsonderwijs.

* *Financiën*

Financieel-administratieve aangelegenheden kwamen verschillende keren aan de orde, mede doordat in deze maanden het penningmeesterschap door Ineke Bulte werd overgenomen van Hans Pleging. Na het financieel overzicht 1976 in *Moer* 77: 5, publiceren we nu de begroting voor 1978 (zie pag. 44). Aan de hand daarvan kan het financieel beleid ter sprake komen op een volgende ledenvergadering.

* *Conferenties, vervolgdagen*

Gedurende de VON-conferentie 1977 was gewerkt in negen verschillende stromen. Van deze stromen hebben er acht gebruik gemaakt van de mogelijkheid op 5 november 1977 een vervolgdag te organiseren. Deze vervolgdagen lijken redelijk succesvol te zijn geweest. De opkomst was gemiddeld ongeveer vijftig procent. Enkele stromen hebben zelfs al een tweede vervolgdag afgesproken.

Over de subsidiëring van de Conferentie in 1979 is een briefwisseling gaande met de Stichting voor de Leerplanontwikkeling (SLO). Zoals uit een ander bericht in deze VON-info blijkt, begint er al weer schot te komen in de voorbereidingen op die conferentie.

Het bestuur hield zich verder bezig met de subsidiëringmogelijkheden van een regionale conferentie in Groningen. Ook daarover meer in deze

VON-info.

* *Ledenvergadering*

De voorbereiding en nazorg van ledenvergaderingen kost heel wat bestuursvergadertijd. Dat gold vooral deze keer, aangezien de ledendag van 12 november bedoeld was om d.m.v. de beleidsnota zoveel mogelijk leden te betrekken bij onze plannen voor de toekomst. In hoeverre we daarin geslaagd zijn, kan men lezen in het verslag voorin deze *Moer*.

* *Volwasseneneducatie*

Van de inhoudelijke thema's is de laatste maanden vooral het *volwassenenonderwijs* verschillend malen ter sprake gekomen. Voor de meeste bestuursleden is dat een nieuw en onbekend onderwijsgebied, maar we vinden de ontwikkelingen in dat gebied wel zo belangrijk, dat we ons er zo goed mogelijk over willen informeren. Sommige bestuursleden hebben inmiddels contacten gehad met betrokkenen van Open School, Moedermavo's of andere vormen van volwasseneneducatie, en daarvan verslag uitgebracht. De beleidsnota (punt 4.3) suggereert het vormen van een studiegroep, die de vereniging zal adviseren over in te nemen standpunten en die mogelijk activiteiten kan ontplooien ten dienste van leraren in deze sector.

Werkgroep ko/lo

De werkgroep kleuter/lager onderwijs is na de kaderdag van 22 januari 1977 opnieuw in stilzwijgen gehuld geweest. De oorzaak hiervan is op dit moment niet zo relevant meer, nu we kunnen melden dat we bezig zijn met de voorbereiding van een thema-dag.

Op deze dag willen we ons gaan bezighouden met gespreksvormen in kleuter- en lager onderwijs in relatie tot spontaan taalgebruik.

De dag krijgt een tweeledig doel. Op de eerste plaats hopen wij een stuk informatie te geven. Maar op de tweede plaats hopen we ook informatie te krijgen, vanwaaruit de werkgroep verder kan werken en nieuwe activiteiten kan ontplooien. Suggesties, ideeën voor een eventuele invulling van de dag zien wij graag tegemoet.

De werkgroep, die eigenlijk een coördinatiegroep moet gaan worden bestaat op dit ogenblik uit de volgende mensen:

Mieke v.d. Besselaar

Trudy v. 't Riet

Martin Linthorst

Marianne Bookelman

Peter Kokke en

Ellen Loos, Abraham Kuiperweg 35 Dordrecht, tel. 078-70927.

Kort verslag ledenvergadering VON-België november 1977

Dit is de eerste ledenvergadering sedert onze oprichting in november 1970. VON-België is nu immers een VZW geworden. Het idee voor VON-België is ontstaan tijdens een cursus van de Stichting-Lodewijk-de-Raat — een pluralistische volkshogeschool — onder impuls van Andries Oldresma die daar cursusleider was en met de hulp van enkele andere cursusleiders en cursisten.

Behalve het volledig VON-bestuur en Herman Meddens namens VON-Nederland, waren er 18 leden waaronder veel nieuwe en vooral jonge gezichten.

Op de agenda:

evaluatie van de conferentie oktober 1977

wat voor toekomst?

Moer en VON-informatie

Statutair gedeelte.

1. Evaluatie van de conferentie oktober 1977

Er waren vier stromen en 130 deelnemers. Wat het meest in de smaak viel: het doc-karakter, het contact met anderen in dezelfde situatie en de ongecompliceerde samenwerking van alle niveaus.

2. De toekomst

Over de toekomst buigen zich dan de leden in vier subgroepen:

a volgende conferentie

Plaats: liefst op een andere plaats.

2 conferenties met telkens 2 stromen.

Stroom voor beginnende leerkrachten (maar dan niet in het najaar).

b VON-uitzendploegen

We willen programma's uitwerken en aanbieden.

Aan wie? Aan wie erom vraagt: actiegroepen, leraren-groepen, scholen ...

Welke programma's? Zeer concrete thema's: hoe breng ik ze aan het lezen? hoe geef ik poëzie? hoe leer ik ze schrijven? spelen, wat betekent dat?

Enkele mensen willen deel uitmaken van deze ploegen.

c De VON en de lerarenopleiding

Ook aan de lerarenopleiding zullen zich (specifieke) uitzendploegen aanbieden. Vooral hier moeten communicatievaardigheden onze aandacht hebben.

d Het VON-beleid

— Regionale kernen, Vonnetjes, vormen die werken voor korte tijd, zolang er belangstelling is en die zich organiseren via persoonlijke contacten.

— De follow-up van de conferentie vooraf inbouwen!

— Werkgroep(en) beginnende leerkrachten-taalbeschouwing vormen.

3. Moer en VON-info

Artikelen met methodologisch-pedagogische achtergrond — toch vanuit de praktijk en gericht op de doorsnee-leraar — komen in *Moer*; meer praktijk-gerichte kunnen in VON-informatie.

Dora zoekt medewerkers voor *Moer*, Ann voor VON-informatie.

4. Statutair gedeelte

De ledenbijdrage voor 1978 wordt aangepast.

Het huidige bestuur blijft aan tot einde 1978.

Bert Van Hoogenbemt, jarenlang voorzitter, wordt hartelijk bedankt voor zijn inzet.

VON-conferentie 1979

We kijken even ver vooruit! Naar de paasvakantie van 1979. Dan zal er weer een grote landelijke VON-conferentie worden gehouden. (Als tenminste onze subsidie-aanvraag wordt gehonoreerd.) Het thema zal mogelijk in de lijn liggen van het vorige congres: Leerplanontwikkeling in de school.

De voorbereiding van deze conferentie is al begonnen. Het bestuur van de VON heeft Emile Nielen bereid gevonden de leiding van de conferentiecommissie op zich te nemen. Er wordt nu gezocht naar stroomleiders. Wie ideeën heeft, namen kan noemen van mogelijke stroomleiders, of zelf actief mee wil werken aan de organisatie van deze conferentie, wordt verzocht contact op te nemen met:

Emile Nielen, De Beaufortweg 6, Doorn, tel. 03430-4338.

Ledenvergadering 20 mei

Op zaterdag 20 mei wordt er weer een thematische ledenvergadering georganiseerd.

Als thema kiezen we dit keer de vorig jaar gepubliceerde CMM-nota: *Taal, op school wat anders dan thuis* (?), welke als ondertitel heeft 'Een globale verkenning van de onderwijsproblemen die zich voordoen door de verschillen tussen de taal van de school en de taal van het thuismilieu van de leerlingen'.

We nodigen de leden nu al vast uit die zaterdag in mei voor de VON te reserveren.

Conferentie VON-Groningen 'Thematisch taalonderwijs' 3-5 maart 1978

Van 3 tot 5 maart 1978 organiseert VON-Groningen in het Vormingscentrum der Woodbrookers te Kortehemmen (Fr.) een conferentie over 'Thematisch taalonderwijs'.

Het doel van de conferentie is leraren uit verschillende schooltypen de gelegenheid te geven zich te bezinnen op de rol van het moedertaalonderwijs binnen thematisch of projectonderwijs en zich op dit gebied bij te scholen door praktisch te werken aan de vormgeving van een aantal ideeën.

Er zijn drie stromen, waarin de deelnemers vanuit verschillende invalshoeken met het thema bezig kunnen zijn, te weten:

* *Wereldoriëntatie en taal*

De functie van taal in een projectmatige vorm van wereldverkenning.

(Inleiders: J. Eimers en R. Gorter.)

* *Thematisch werken met jeugdboeken*

Achtergronden en aanpak van thematisch lezen van jeugdboeken.

(Inleiders: J. Boland en J. Vos.)

* *Praten en luisteren in thematisch onderwijs*

De mogelijkheden om in thematisch onderwijs aandacht te besteden aan de mondelinge taalvaardigheid.

(Inleiders: L. Lentz en R. Plattel.)

De vraag in hoeverre thematisch onderwijs een oplossing kan bieden voor problemen van leerlingen komt aan de orde in een discussie naar aanleiding van de voorstelling 'Hersens open, koppen dicht' door de Groningse vormingstheatergroep 'Genesisius'.

Deelnemers aan de conferentie krijgen vooraf en tijdens de conferentie informatie over de stroom van hun keuze. De organisatoren streven naar een zo evenredig mo-

gelijke verdeling van de deelnemers over de verschillende schooltypen. Aangezien dit een regionale conferentie is, krijgen VON-leden uit Groningen, Friesland en Drenthe deze maand een folder thuisgestuurd door middel waarvan ze zich kunnen inschrijven. Andere belangstellenden kunnen nadere informatie en een inschrijfformulier aanvragen bij: Marijke Verburg, J. Altinghstraat 34, Groningen, tel. 050-134526, tussen 19.00 en 20.00 uur.

BEGROTING 1978

(Ter vergelijking zijn tussen haakjes de begrotingsbedragen voor 1977 vermeld.)

Inkomsten

1	contributies	112.500	(99.500)
2	collectieve abonnementen op Moer	15.000	(10.000)
3	verkoop losse nummers/oude jaargangen Moer	2.500	(1.500)
4	afdracht VON-België voor Moer	3.500	(2.500)
5	rente	1.500	(1.000)
		<u>135.000</u>	

Uitgaven

1	bestuur		
1.1	onkosten	7.000	(7.000)
1.2	ledenvergaderingen	2.000	(2.000)
1.3	kaderdag	500	(500)
1.4	VON-info	13.500	(10.500)
2	administratie	23.000	(20.000)
2.1	administratieve kosten	12.000	(12.000)
2.2	loon administratrice	14.500	(13.000)
2.3	huur bureauimte	600	(550)
2.4	onkostenvergoeding	1.000	(1.000)
3	Moer (redactioneel gedeelte)	28.100	(26.550)
3.1	druk- en zctkosten	50.000	(41.000)
3.2	verzendkosten	10.000	(8.000)
3.3	honoraria auteurs	4.800	(4.800)
3.4	onkosten redactie	4.150	(4.150)
		<u>68.950</u>	(57.950)
4	veldactiviteiten	6.900	(5.000)
5	volggroep ACLOM	1.000	(1.000)
6	propaganda	5.000	(2.000)
7	diversen	2.000	(2.000)
		<u>134.950</u>	